

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	44451
Nom	Tècniques per a la investigació educativa
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2211 - M.U. en Psicopedagogia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2211 - M.U. en Psicopedagogia	3 - Formació comuna III	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BO BONET, ROSA MARIA	270 - Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació

RESUM

Aquesta assignatura ofereix estratègies imprescindibles per obtenir coneixement objectiu mitjançant l'aplicació de metodologia quantitativa. A l'una, s'obre a una complementació en el diferent estudi de la realitat psicoeducativa que aporta la metodologia qualitativa i, de forma especial, els mètodes mixtes.

D'altra banda, el domini de les tècniques d'anàlisi de dades és bàsic per aprofundir en l'estudi d'altres matèries de l'Màster (p.e. Mesura Educativa Avançada) i especialment per a la realització d'investigacions científiques, així com per a la comprensió teòrica de les bases del coneixement empíric que expliquen els processos psicològics i educatius de la persona.

En conseqüència, la metodologia docent insistirà en la comprensió dels processos estadístics i en l'adquisició d'una capacitat de raonament estadístic, considerant aquest pas com

fonamental de cara a assentar en l'alumne els criteris que li permetin discriminar els models, tècniques, eines, materials, procediments, que proporcionen una aproximació a l'rigor pretès i una professionalització necessària dins de l'àmbit en què es desenvolupa el Màster. La nostra llarga experiència com a docent en aquest àmbit científic i la nostra participació en diversos programes d'innovació, ens ha ensenyat que l'habitual actitud d'inseguretat, incompetència, dificultat, fins i tot rebuig, constatada en una part important de l'alumnat, pot vèncer amb una triple orientació didàctica: una clara referència a la realitat psicoeducativa en tots els aprenentatges; una acció docent centrada en la guia, clarificació i seguiment de les etapes de l'mètode d'anàlisi estadístic i, el més important, una actitud de gaudi científic que produeix l'explicació i ampliació dels processos formatius, amb la consegüent millora en la vida de les persones. Les exigències de la investigació científica se sumen a les de l'compromís ètic i professional, generant en l'alumnat les valuoses actituds de recerca col·laborativa -interdisciplinària- de l'coneixement, constància en l'esforç, responsabilitat en les accions, consciència de les limitacions humanes i científiques i compromís amb la ciència com a servei a la societat. A més, l'assignatura ha de capacitar l'alumne per al degut exercici professional, de manera específica mitjançant l'adquisició de les Competències que s'assenyalen més endavant.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

2211 - M.U. en Psicopedagogia

- Que els estudiants sàpiguem aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguin comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Mantindre un comportament reflexiu i crític davant de la realitat social i educativa i afavorir els canvis, transformacions i innovacions que porten a millorar la qualitat de vida individual i social.
- Actuar amb professionalitat i comportament ètic en l'exercici de les seues tasques.
- Millorar la qualitat de l'exercici professional i, en particular, la pròpia formació i desenrotllar estratègies que faciliten la col·laboració, la creació de xarxes, la implicació dels diferents agents educatius i/o socials que participen en processos psicoeducatius.
- Emetre informes tècnics, peritatges i auditories relacionats amb el lloc de treball i analitzar, dissenyar i promoure processos d'ensenyança i aprenentatge per mitjà de l'ús de diferents llenguatges, mitjans i recursos.
- Desenvolupar la innovació i la creativitat en la pràctica professional i aplicar els coneixements teòrics i els avanços científics a la pràctica professional i a la investigació.
- Dissenyar, assessorar, coordinar i avaluar programes i mesures de compensació de les desigualtats educatives; analitzar les necessitats i demandes referides a l'escolarització d'alumnes en situació de desavantatge social, familiar o personal , així com aquelles condicions personals i socials que faciliten o dificulten el procés d'ensenyança i aprenentatge de l'alumnat i la seua adaptació a l'àmbit escolar.
- Diagnosticar, assessorar, previndre i intervindre a fi d'afavorir el desenvolupament i l'aprenentatge en persones amb necessitats educatives especials, trastorns de l'aprenentatge i amb risc d'exclusió educativa i/o social.
- Dissenyar, aplicar i avaluar programes, processos, recursos i pràctiques educatives dirigides a qualsevol persona o grup social prenent en consideració el seu nivell de desenrotllament, les seues necessitats i limitacions, així com els contextos multiculturals.
- Dissenyar, avaluar i adaptar processos d'ensenyança - aprenentatge als models de convivència en els distints contextos socials, lingüístics i culturals en els que exercisca el seu treball.
- Dissenyar, implementar, coordinar i avaluar intervencions i programes d'orientació psicopedagògica sobre el procés d'ensenyança-aprenentatge, sobre l'adaptació personal i social i sobre les eixides professionals de l'alumnat.
- Desenvolupar la capacitat d'autoformació de les persones i la busca de recursos per al seu desenrotllament professional al llarg de la vida.

- Treballar amb la comunitat per a desenrotllar, implementar i avaluar plans d'acció amb mires de millora econòmica, social, educativa i de l'ocupació i projectes, servicis, polítiques i pràctiques psicoeducatives, a fi de donar resposta a les necessitats de les persones, organitzacions i/o col·lectius específics en col·laboració amb altres professionals i agents socials.
- Promoure, organitzar i avaluar quantes mesures d'assessorament i intervenció possibiliten una millor implicació i capacitació de les famílies en l'educació dels seus fills, així com la seua participació i col·laboració amb centres escolars i amb altres institucions, tant en la dimensió personal, com en l'evolutiva i/o la social.
- Col·laborar amb el professorat en l'exercici de la funció docent, tutorial i en la d'organització dels centres educatius i Assessorar-li i col·laborar amb ell en el disseny de procediments i instruments d'avaluació, tant dels aprenentatges de l'alumnat, com del mateix procés d'ensenyança, així com en tècniques de dinàmica i maneig de grup, resolució de conflictes, mediació escolar i foment de la convivència i valors democràtics.
- Promoure i/o col·laborar en la implementació dels processos de qualitat, innovació i millora de l'educació, així com en la investigació sobre els mateixos i assessorar i col·laborar amb el professorat per a la millora dels processos d'ensenyança / aprenentatge.
- Reunir i interpretar dades rellevants per a emetre juís psicopedagògics que incloguen una reflexió sobre qüestions d'índole social, científica o tècnica.
- Usar les tecnologies de la informació i la comunicació per a obtenir, elaborar i proporcionar informació educativa i pròpia de les ocupacions (bases de dades, programes informàtics...) .
- Conèixer, comprendre i valorar críticament les polítiques educatives i els seus fonaments ideològics, en els contextos nacional i internacional a fi de poder assessorar i intervindre en el disseny i execució de les mateixes.
- Avaluar i diagnosticar els aprenents en els diferents aspectes del desenrotllament (aptituds, interessos, personalitat, motivació....) amb l'objectiu d'adoptar les mesures ordinàries i extraordinàries d'atenció a la diversitat.
- Avaluar processos de desenrotllament i aprenentatge humà, tant normals com atípics, al llarg del cicle vital.
- Que els estudiants s'impliquen de manera general i transversal, en l'aplicació i defensa de tots els drets fonamentals i democràtics, així com els principis de millora social

RESULTATS DE L'APRENTATGE

1. Els / les estudiants saben aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
2. Els / les estudiants saben comunicar les seves conclusions -i els coneixements i raons últimes que les sustenten- a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
3. Els / les estudiants posseeixen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran mesura autodirigit o autònom.
4. Mantenien un comportament reflexiu i crític davant la realitat social i educativa i afavoreixen els

- canvis, transformacions i innovacions que portin a millorar la qualitat de vida individual i social.
5. Actuen amb professionalitat i comportament ètic en l'exercici de les seves tasques.
 6. Desenvolupen la innovació i la creativitat en la pràctica professional i apliquen els coneixements teòrics i els avenços científics a la pràctica professional i a la investigació.
 7. Desenvolupen la capacitat d'autoformació de les persones i la recerca de recursos per al seu desenvolupament professional al llarg de la vida.
 8. Treballen amb la comunitat per a desenvolupar, implementen i avaluen plans d'acció amb mires de millora econòmica, social, educativa i de l'ocupació i projectes, serveis, polítiques i pràctiques psicoeducatives, amb la finalitat de donar resposta a les necessitats de les persones, organitzacions i / o col·lectius específics en col·laboració amb altres professionals i agents socials.
 9. Promouen, organitzen i avaluen totes les mesures d'assessorament i intervenció possibilitin una millor implicació i capacitació de les famílies en l'educació dels seus fills, així com la seva participació i col·laboració amb centres escolars i amb altres institucions, tant en la dimensió personal, com en l'evolutiva i / o la social.
 10. Col·laboren amb el professorat en l'exercici de la funció docent, tutorial i en la de organització dels centres educatius i assessorar i col·laborar amb ell en el disseny de procediments i instruments d'avaluació, tant dels aprenentatges de l'alumnat, com del mateix procés d'ensenyament, així com en tècniques de dinàmica i maneig de grup, resolució de conflictes, mediació escolar i foment de la convivència i valors democràtics.
 11. Reuneixen i interpreten dades rellevants per emetre judicis psicopedagògics que incloguin una reflexió sobre qüestions d'índole social, científica o tècnica.
 12. Fan ús de les tecnologies de la informació i la comunicació per obtenir, elaborar i proporcionar informació educativa i pròpia de les ocupacions (bases de dades, programes informàtics).

Avaluen processos de desenvolupament i aprenentatge humà, tant normals com atípics, al llarg de l'cicle vital.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1.

2.

3.

4.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques en aula informàtica	13,60	100
Treball en grup	10,30	100
Classes de teoria	5,60	100
Tutories reglades	3,50	100
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	25,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00	0
TOTAL	113,00	

METODOLOGIA DOCENT

Lliçó magistral participativa

Resolució de problemes

Anàlisi d'informes d'investigació

Estudi i treball de l'alumne (en grup i / o individualment) per integrar les competències de la lliçó

Realització de pràctiques amb paquets estadístics

Atenció individualitzada i / o grupal

Prova final de caràcter teoricopràctica

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'adquisició de les competències per part de l'alumne es realitzarà combinant

diferents tipus d'informacions, vinculades a les diferents activitats que els alumnes desenvoluparan en les matèries de la lliçó. Per a això es podran utilitzar diferents procediments:

- Examen, que consistirà en la realització d'una prova escrita.
- Exposicions a classe de treballs realitzats, bé en grup o individualment.

- Participació en les diferents activitats de classe.

Cadascun d'aquests procediments tindrà assignat un valor de la nota final.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Referència b1: Cohen, L., Manion, L. y Morrison, K. (2011). Research Methods in Education. London: Routledge.
- Referència b2: Kerlinger, F.N. y Lee, H.B. (2002). Investigación del Comportamiento (4ª ed.) México: McGraw-Hill.
- Referència b3: León, O. y Montero, I. (2007). Métodos de investigación en Psicología y Educación (4ª ed.) Madrid: McGraw-Hill.
- Referència b4: Martínez-Cervantes, R. y Moreno-Rodríguez, R. (2014). Cómo plantear y responder preguntas de manera científica. Madrid: Síntesis.
- Referència b5: Pardo, A. y Ruiz, M.A. y San Marín, R. (2009). Análisis de datos en ciencias sociales y de la salud I. Madrid: Síntesis.
- Referència b6: Pardo, A. y San Martín, R. (2010). Análisis de datos en ciencias sociales y de la salud II. Madrid: Síntesis.
- Referència b7: Pardo, A. y Ruiz, M.A. (2012). Análisis de datos en ciencias sociales y de la salud III. Madrid: Síntesis.
- Referència b8: Pérez-Juste, R., García-Llamas, J.L., Gil-Pascual, J.A. y González-Galán, A. (2009). Estadística aplicada a la educación. Madrid: Pearson y UNED.

Complementàries

- Referència c1: Birger, M. (2011). Statistics for non-statisticians. New York: Springer-Verlag.
- Referència c2: Bisquerra, R. (Coord.) (2005). Metodología de la investigación educativa. Madrid: La Muralla.
- Referència c3: Cubo-Delgado, S., Martín-Marín, B. y Ramos-Sánchez, J.L. (Coords.) (2011). Métodos de investigación y análisis de datos en ciencias sociales y de la salud. Madrid: Pirámide.
- Referència c4: Field, A., Miles, J. y Field, Z. (2012). Discovering statistics using R. London: Sage.
- Referència c5: Mafokozi, J. (2008). Introducción a la Estadística para gente de letras. Madrid: CCS.
- Referència c6: Martínez-Arias, R., Chacón-Gómez, J.C. y Castellanos-López, M.A. (2014). Análisis de datos en Psicología y Ciencias de la Salud. Volumen I: Exploración de datos y fundamentos probabilísticos. Madrid: EOS.
- Referència c7: Martínez-Arias, R., Castellanos-López, M.A. y Chacón-Gómez, J.C. (2014). Análisis de datos en Psicología y Ciencias de la Salud. Volumen II: Inferencia estadística. Madrid: EOS.
- Referència c8: Pérez-López, C. (2007). Estadística aplicada a través de Excel. Madrid: Prentice-Hall.
- Referència c8: Ramos, M.M., Catena, A. y Trujillo, H.M. (2004). Manual de métodos y técnicas de investigación en ciencias del comportamiento. Madrid: Biblioteca Nueva.
- Referència c10: Salkind, N.J. (2010). Statistics for people who (think they) hate statistics (4ª ed.). Thousand Oaks: Sage.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1.- Continguts

Els continguts essencials es mantenen, en qualsevol cas, ja que són els necessaris per a dominar les competències vinculades a aquesta assignatura, tot i que l'extensió i l'èmfasi poden adaptar-se a les circumstàncies de cada moment.

2.- Volum de Treball i planificació temporal de la docència

El volum de treball requerit per superar aquesta assignatura es manté, procurant adaptar els procediments i activitats amb aquesta finalitat.

3.- Metodologia docent

En aquesta assignatura la docència combina la presencialitat amb la no presencialitat, síncrona o asíncrona. El nivell de presencialitat s'adaptarà a les condicions sociosanitàries de cada moment i a les condicions específiques de l'assignatura. Serà un model híbrid, de manera que les classes s'impartiran amb la presencialitat que sigui possible i la resta es realitzaran de forma no presencial. En qualsevol cas, aquest model híbrid ha de ser necessàriament flexible per a poder adaptar-se a les circumstàncies.

En la docència no presencial es prioritzaran les modalitats síncrones, que afavoreixen la interacció directa amb els estudiants

4.- Avaluació

Es potenciaran les activitats d'avaluació contínua que, d'altra banda, poden combinar-se amb l'exigència de superar activitats concretes, incloent una avaluació final global. A la guia d'aula s'especificaran els detalls de l'procés, atenent a les circumstàncies.